

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 15/2005 vp

Hallituksen esitys vuoden 2005 lisätalousarvioksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 24 päivänä toukokuuta 2005 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen vuoden 2005 lisätalousarvioksi (HE 62/2005 vp).

Lisätalousarvioaloitteet

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä eduskunnan 31 päivänä toukokuuta 2005 valiokuntaan lähettämät lisätalousarvioaloitteet

- LTA 1/2005 vp — Päivi Räsänen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen varsinaiseen kehitysyhteistyöhön (24.30.66)
- LTA 2/2005 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen avoimena olevien poliisin virkojen täyttämiseen (26.75.21)
- LTA 3/2005 vp — Kari Kärkkäinen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen poliisin toimintamenoihin (26.75.21)
- LTA 4/2005 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen poliisitoimen toimintamenoihin (26.75.21)
- LTA 5/2005 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen jalkaväkimiinoja korvaavien järjestelmien suunnittelun aloittamiseen Keuruun Pioneerivarikolla (27.10.16)
- LTA 6/2005 vp — Sari Essayah /kd: Määrärahan osoittaminen lasten ja varhaisnuorten monitieteellisen tutkimuskeskuksen perustamiseen (29.10.21)
- LTA 7/2005 vp — Petri Salo /kok: Määrärahan osoittaminen Edsevön ja Pietarsaaren välisen kantatien 68 parantamiseen (31.24.21)
- LTA 8/2005 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Keski-Suomen tiepiirille teiden perusparantamiseen ja päällystämiseen (31.24.21)
- LTA 9/2005 vp — Petri Salo /kok: Määrärahan osoittaminen koulumatkojen olosuhteiden parantamiseen Vaasan tiepiirin maaseututaajamissa (31.24.21)
- LTA 10/2005 vp — Petri Salo /kok: Määrärahan osoittaminen Könnintien kunnostamiseen (31.24.21)
- LTA 11/2005 vp — Sari Essayah /kd: Määrärahan osoittaminen liikenneympyrän rakentamiseen Paimion kaupunkiin (31.24.21)
- LTA 12/2005 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen ohituskaistojen rakentamiseen valtatielle 7 välille Hamina—Vaalimaa (31.24.21)

VaVM 15/2005 vp — HE 62/2005 vp

- LTA 13/2005 vp — Bjarne Kallis /kd ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.24.21)
- LTA 14/2005 vp — Petri Salo /kok: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.24.21)
- LTA 15/2005 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen perustienpitoon (31.24.21)
- LTA 16/2005 vp — Petri Salo /kok: Määrärahan osoittaminen pääteiden turvallisuuden parantamiseen Vaasan tiepiirissä (31.24.21)
- LTA 17/2005 vp — Pertti Hemmilä /kok: Määrärahan osoittaminen tiestön kunnostamiseen ja ylläpitoon Turun tiepiirissä (31.24.21)
- LTA 18/2005 vp — Anne Holmlund /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie 2 perusparantamiseen tieosuudella Pori—Vihti (31.24.21)
- LTA 19/2005 vp — Petri Salo /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie 8 Sepänkylän ohikulkutien rakentamisen aloittamiseen (31.24.21)
- LTA 20/2005 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie 12 parantamisen suunnitteluun tieosuudella Uusikylä—Tillola (31.24.21)
- LTA 21/2005 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie 15 Kotkan ja Kouvolan välisen tieosuuden kehittämiseen (31.24.21)
- LTA 22/2005 vp — Petri Salo /kok: Määrärahan osoittaminen valtatie 19 välin Nurmoo—Lapua parantamiseen (31.24.21)
- LTA 23/2005 vp — Pekka Kuosmanen /kok: Määrärahan osoittaminen Luumäki—Imatra-rataosuuden kunnostamisen ja kaksoisraiteen rakentamisen suunnitteluun (31.40.21)
- LTA 24/2005 vp — Heidi Hautala /vihr ym.: Määrärahan osoittaminen perusradanpitoon (31.40.21)
- LTA 25/2005 vp — Toimi Kankaanniemi /kd ym.: Määrärahan osoittaminen perusradanpitoon (31.40.21)
- LTA 26/2005 vp — Kari Uotila /vas: Määrärahan osoittaminen perusradanpitoon (31.40.21)
- LTA 27/2005 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Määrärahan osoittaminen perusradanpitoon (31.40.21)
- LTA 28/2005 vp — Lauri Oinonen /kesk: Määrärahan osoittaminen Haapamäki—Parkano—Pori-radan ja rata-alueen raivaamiseen (31.40.21)
- LTA 29/2005 vp — Kari Uotila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen joukkoliikenteen tukemiseen (31.60.63)
- LTA 30/2005 vp — Jari Leppä /kesk: Määrärahan osoittaminen toimintansa aloitavien yritysten liiketoimintaosaamiseen (32.30.47)
- LTA 31/2005 vp — Toimi Kankaanniemi /kd ym.: Määrärahan osoittaminen pääomalainaan Finnvera Oyj:lle (32.70.87)
- LTA 32/2005 vp — Päivi Räsänen /kd ym.: Määrärahan osoittaminen adoptiovanhempien vanhempainrahakauden pidentämiseen (33.18.60)

- LTA 33/2005 vp — Sari Essayah /kd ym.: Määrärahan osoittaminen lasten vanhempien osa-aikatyön tukemiseen (33.18.60)
 - LTA 34/2005 vp — Sari Essayah /kd ym.: Määrärahan osoittaminen lääkekorvausten omavastuun maksukaton laskemiseen (33.18.60)
 - LTA 35/2005 vp — Leena Rauhala /kd ym.: Määrärahan osoittaminen vanhempainrahan korottamiseen (33.18.60)
 - LTA 36/2005 vp — Leena Rauhala /kd: Määrärahan osoittaminen pitkäaikaistyötöiden eläke-edellytysten selvittämiseen (34.06.51)
 - LTA 37/2005 vp — Raimo Vistbacka /ps ym.: Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoon ehdotetun määrärahan vähentäminen (34.07.63)
 - LTA 38/2005 vp — Seppo Särkiniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen Nuuksion kansallispuiston suunnitteluun ja toteuttamiseen (35.20.22)
- Jaostovalmistelu**
- Asia on valmisteltu asiayhteyden mukaisesti kaikissa valtiovarainvaliokunnan jaostoissa.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yksityiskohtaiset perustelut

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

66. *Varsinainen kehitysyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille on ehdotettu 8 000 000 euron määrärahan lisäystä humanitaariseen apuun. Lisäksi maa- ja aluekohtaisen kehitysyhteistyön myöntö- ja sopimusvaltuuksia ehdotetaan lisättäväksi 20 miljoonalla eurolla. Molemmat lisäykset liittyvät Suomen jälleenrakennustukeen Aasian tsunami-tuhoalueelle.

Saadun selvityksen mukaan Suomen lupaukset jälleenrakennustuesta on annettu ennen val-

tionalouden kehyspääöstä vuosille 2006—2009. Kehyspääöksessä on varauduttu varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahojen noin 194 miljoonan euron kasvuun em. vuosina. Kuten valtiovarainvaliokunta kehyspääöksestä antamassaan mietinnössä VaVM 4/2005 vp totesi, tämä linjaus tarkoittaa, että vuoden 2008 määrärahat jäädytetään vuoden 2007 tasolle. Vuosina 2006 ja 2007 määrarahavaje on molempina vuosina noin 5 miljoonaa euroa.

Maksatusmäärärahojen puute johtaa jatkossa siihen, että annettavan avun joustavuudesta joudutaan tinkimään. Valtiovarainvaliokunta pitääkin tärkeänä, että maksatusmäärärahat vastaavat annettuja myöntö- ja sopimusvaltuuksia. Valiokunta toteaa, että ensi vuoden keväällä tehtävä kehyspääös vuosille 2007—2010 ratkaisee hyvin pitkälle sen, missä määrin kehitysyhteistyön rahoituksessa voidaan noudattaa hallitusohjelmassa ja kehityspoliittisessa ohjelmassa vahvistettua linjaa. Edellä todetussa kehysmietinnössään valiokunta antoi tukensa tälle linjaukselle.

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

50. Rangaistusten täytäntöönpano

21. Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Lisätalousarvioesitykseen sisältyy 2 319 000 euron lisämääräraha valtion virka- ja työehtosopimuksesta aiheutuvien menojen rahoittamiseen. Siihen ei sisälly oikeusministeriön esittämää muuta lisäystä vankeinhoitolaitoksen toimintamenoihin.

Oikeusministeriössä tehtyjen, vuoden alku-kuukausien määrärahan käyttöön perustuvien laskelmien mukaan vankeinhoitolaitoksen menot ylittäisivät ilman erityistoimia niihin kuluvana vuonna varatut määrarahat noin 2 miljoonalla eurolla. Merkittävimmät menopaineet aiheutuvat vankiluvun kasvusta. Kun vankeja oli viime vuonna keskimäärin 3 577, arvioi Rikosseuraamusvirasto heitä olevan tänä vuonna noin 3 850. Vankiluvun nousu johtuu suurelta osin sakko-vankien määrän noususta edellisvuoteen verrattuna. Viime vuoden huhtikuun ja joulukuun välisenä aikana ei sakon muuntorangaistuksia lähetetty täytäntöön pantaviksi ulosottoviraston tietojärjestelmäongelmien vuoksi.

Valtiovarainvaliokunta piti edellä todettua oikeusministeriön hallinnonalan sisäisen tiedonkulun puutteesta johtuvaa vankimäärän lisäystä kuluvan vuoden talousarviosta antamassaan mietinnössä (VaVM 41/2004 vp) valitettavana. Valiokunta toteaa, että vankimäärän kehitykseen voidaan vaikuttaa ennaltaehkäisevästi ennen muuta hallinnonalojen välisellä yhteistyöllä, jossa puututaan tämän kehityksen syihin.

Menopaineita aiheutuu saadun selvityksen mukaan myös vankitietojärjestelmän uusimistarpeesta sekä vankeinhoitolaitoksen vanhentuneen laitoksesta uudistamisesta johtuvasta vuokramenojen noususta. Myös eläkemaksupalautuksen määrä on kuluvana vuonna pienenevässä merkittävästi.

Ellei vankeinhoitolaitoksen toimintamenoihin saada lisämäärärahaa jo kuluvana vuonna,

joudutaan menojen sopeuttamiseksi toteuttamaan erityistoimia. Säästötoimet jouduttaisiin rakennusten kunnossapitotöiden sekä kalusto- ja tarvikehankintojen lykkäämisen yms. toimenpiteiden lisäksi ulottamaan myös henkilöstömenoihin. Erityisesti henkilöstömenojen sopeuttaminen tilanteessa, jossa vankimäärä on jatkuvassa nousussa, on erittäin ongelmallista. Vankeinhoitolaitos on esittänyt riittävän valvonnan ja perushuollon turvaamiseksi sekä normaalin toiminnan ylläpitämiseksi päivittäin henkilöstömäärän kasvattamista. Tässä yhteydessä valiokunta pitää vakavina myös nähtävissä olevia henkilöstön jaksamisongelmia sekä vankien aktivointitoimenpiteiden vähenemistä.

Valtiovarainvaliokunta katsoo, että kasvavan vankimäärän oloissa on vaikea löytää järkeviä sopeuttamistoimia. Vankiloiden turvallisuuden ja toimintojen ylläpitämiseksi tarvitaan määrärahalisäys kuluvan vuoden toisessa lisätalousarviossa. Tässä yhteydessä on varauduttava myös mahdollisesti tarvittavan lisähenkilöstön palkkaamiseen.

Valiokunta on eri yhteyksissä todennut, ettei se pidä lisätalousarviomenettelyä sinänsä asianmukaisena eikä vankeinhoitolaitoksen pitkäjänteisen toiminnan kannalta hyvänä.

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Puolustusvoimat

21. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Valtiovarainvaliokunta kiinnittää huomiota lentopolttoaineen huomattavaan hinnannousuun; rahoitusvaje kuluvana vuonna on saadun selvityksen mukaan 6,5 miljoonaa euroa. Rahoitusvaje joudutaan kohdistamaan polttoainehankintoihin ja lentotuntien vähetessä teollisuudelta ostettuun työhön. Kun Hornet-lentotuntien tavoitetaso vuodelle 2005 on 9 100 tuntia, Ilma-

voimat voi tuottaa varsinaiseen talousarvioon varatulla määrärahalla vain 7 400 lentotuntia. On mahdollista, että kaikki lentäminen loppuu lokakuussa ja että teollisuus joutuu lomauttamaan yli 50 työntekijää loppuvuodeksi. Ohjaaja-kohtaiset lentotunnit pienenevät ja Ilmavoimien harjoituksia on peruttava. Samalla lentoturvallisuusriski kasvaa, kun lentotuntuman ylläpito vähäisemmällä lentotunneilla käy mahdottomaksi. Välillisenä seurauksena saattaa olla myös lentäjäpako Ilmavoimista siviili-ilmailun palvelukseen. Samalla uusien ohjaajien rekrytointi vaikeutuu.

Valtiovarainvaliokunta katsoo, että lentopolttoaineen hinnannousun aiheuttamaan ongelmaan on löydettävä väliaikainen ratkaisu jo ennen kuluvaan vuoden toisen lisätalousarvion voimaantuloa. Määrärahat hinnannousun korvaamiseksi Ilmavoimille on varattava viimeistään em. lisätalousarviossa.

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

50. Vesitalous

Valtiovarainvaliokunta on vuosittaisten talousarvioiden yhteydessä korostanut vesihuollon palveluja ihmisten hyvinvoinnille ja yhteiskunnan toiminnalle elintärkeinä välttämättömyyspalveluina. Valiokunta kiinnitti huomiota vesistö- ja ympäristötöiden määrärahatilanteeseen myös valtiontalouden kehyksistä vuosille 2006—2009 antamassaan mietinnössä VaVM 4/2005 vp.

Ylikunnalliset hankkeet. Vesihuollon alueellinen kehittäminen on lähivuosina tärkeää. Valtiontuki on näissä yhteyksissä välttämätön; ennen muuta haja-asutusalueilla kustannukset saattaisivat nousta kohtuuttomiksi ilman valtiontukea. Vesi- ja viemärijohtojen samanaikai-

sella toteutuksella voidaan tarkoituksenmukaisesti täyttää myös haja-asutusalueiden jätevesien käsittelylle asetetut vaatimukset.

Saadun selvityksen mukaan maan eri osissa on toteutusvalmiina ja suunnitteluvaiheessa useita ylikunnallisia hankkeita, jotka ovat maa- ja metsätalousministeriön vesivarastrategian painotusten mukaisia. Hankkeiden tavoitteet vastaavat myös vesihuollon tukilaissa tuettaville toimenpiteille asetettuja vaatimuksia. Hankkeisiin sisältyy sekä puhtaan veden että viemärrönnin järjestäminen kestäväällä tavalla. Mahdollisuudet uusien hankkeiden aloittamiseen ovat vahvistettujen valtiontalouden kehysten puitteissa kuitenkin hyvin vähäiset.

Valtiovarainvaliokunta pitää ylikunnallisia, sekä vedenhankintaa että vesiensuojelua palvelevia hankkeita jatkossa erittäin tärkeitä. Hankkeet edistävät sekä alueellista yhteistyötä että pyrkimystä tehokkaampiin yksiköihin, jolloin sekä vesihuollon palvelut että jätevesien puhdistaminen voidaan hoitaa aiempaa paremmin.

Tulvavahinkojen korvaaminen. Kuluvaan vuoden talousarvioesityksen lukuperusteluissa todettiin vesistöjen käytössä ja hoidossa olevan kasvavaa tarvetta voimavarojen suuntaamiseksi toimenpiteisiin, joilla parannetaan varautumista suuriin tulviin erityisesti asutuksen suojaustason parantamiseksi. Valtiovarainvaliokunta toteaa, että nämä toimenpiteet ovat erityisen ajankohtaisia Ounasjoen ja Ivalojoen tulvatilanteen vuoksi. Alustavien arvioiden mukaan tulvavahinkojen kokonaismäärä on 1—3 miljoonaa euroa. Loma-asutukselle aiheutuneiden vahinkojen vakavuudesta riippuen kokonaisvahingot voivat vielä merkittävästikin nousta. Tulvavahinkojen korvaamista koskevat hakemukset on jätettävä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kuukauden kuluessa tulvan päättymisestä. Hakemusten jättämisen jälkeen voidaan paremmin arvioida myös vahinkojen kokonaismäärä. Valtiovarainvaliokunta pitää välttämättömänä, että näitä vastaava lisärahoitus osoitetaan seuraavassa lisätalousarviossa.

Pääluokka 31
LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN
HALLINNONALA

24. Tiehallinto

21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)

Valiokunta on useissa yhteyksissä kiinnittänyt huomiota perustienpidon niukkoihin resursseihin. Etenkin alemman tieverkon kunto on jo huolestuttavan heikko. Määrärahataso on ollut pitkään alimitoitettu ja ongelmat ovat pahentuneet muun muassa lisääntyneiden kelirikko-ongelmien vuoksi. Lapissa myös kuluneen kevään poikkeuksellisen voimakkaat tulvat ovat lisänneet teiden peruskorjaustarvetta.

Lisätalousarvion mukaan perustienpidon määrärahoista vähennetään miljoona euroa, joka osoitetaan Saimaan kanavan vuokra-alueen tien kunnostamiseen. Valiokunta pitää kyseisen tien kunnostamista sinänsä tarpeellisena. Koska perustienpidon määrärahat ovat muutoinkin riittämättömät, tulisi tällaisen yllättävän hankkeen rahoitukseen osoittaa aidosti lisäresursseja.

Määrärahakehitys lähtee siitä, että perustienpidon rahoitus alenee ensi vuonna yli 30 milj. euroa kuluvaan vuoteen verrattuna. Tämä on yli 70 milj. euroa vähemmän kuin mitä liikenneväyläpolitiikan linjauksia pohtinut ministerityöryhmä esitti. Valiokunta toteaa, että näin alhainen määrärahataso johtaa kestävämpään tilanteeseen, jossa perustienpidon ongelmat kasvavat ja kasaantuvat ja joka tulee aikanaan aiheuttamaan koko yhteiskunnalle tuntuvia lisäkustannuksia. Tilanne on vakava myös liikenneturvallisuu- den kannalta.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että perustienpitoon osoitetaan ensi vuoden talousarviossa määräraha, joka mahdollistaa tieverkon asianmukaisen hoidon ja kunnossapidon. Valiokunta kiirehtii etenkin liikenneturvallisuu- ta parantavien teemaohjelmien toteuttamista.

79. Jälkirahoitus-, kokonaisrahoitus- ja elinkaarirahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Valiokunta viittaa mietintöönsä VaVM 4/2005 vp, jossa käsiteltiin vuosien 2006—2009 menokehyksiä koskevaa selontekoa. Valiokunta korostaa edelleen sitä, että liikennepoliittiseen päätöksentekoon on saatava lisää pitkäjänteisyyttä. Pitkäjänteinen suunnittelu ja päätöksenteko toisivat tehokkuutta sekä selkeitä kustannussäästöjä hankkeiden toteutukseen. Näin voitaisiin tehostaa maanrakennusalan resurssien tasaista käyttöä, vähentää liikennehankkeisiin liittyvää epävarmuutta ja vauhdittaa kaavoitusta sekä elinkeinoelämän investointeja.

Valiokunta viittaa aiempiin kannanottoihinsa ja toteaa, että elinkaarimallilla toteutettavan Lohja—Muurla-hankkeen kohtelua menokehyksissä on oikaistava. Hankkeelle myönnetystä 700 miljoonan euron valtuudesta noin 370 miljoonaa euroa koostuu rahoitus- ja hoitokuluista, joita valtio alkaa maksaa palvelumaksuna vasta vuonna 2008. Sitä ennen hankkeesta aiheutuu projektin hoitoon liittyvät vain noin 6 miljoonan euron kulut, mutta 700 milj. euron sopimusvaluus vie kehiksestä ja kuluvan vaalikauden investoinneista suuren osan. Mikäli hanke rahoitettaisiin ns. perinteisenä mallina, liikenne- ja viestintäministeriön nykyisestä menokehyksestä voitaisiin suunnata noin 370 milj. euroa muihin investointeihin. Nykyinen kehystulkinta merkitsee myös sitä, että tällä vaalikaudella aloitetaan isoja kehittämishankkeita vain noin puolet edellisten hallituskausien tasosta.

Menokehyspäätöksen mukaan ensi vuonna ei aloiteta yhtään uutta kehittämishanketta, vaikka suuri osa meneillään olevista hankkeista on päättymässä. Valiokunnan mielestä liikenneinvestointeja tulee tehdä tasaisesti sekä vaalikauden aikana että myös vaalikausien välillä. Valiokunta pitää välttämättömänä, että elinkaarimallin kehystulkintaa muutetaan ja että päätökset uusien kehittämishankkeiden käynnistämisestä tehdään jo ensi vuoden talousarviossa. Valiokunta pitää myös ehdottoman tärkeänä sitä, että kaikista ministerityöryhmän esittämistä ensimmäiseen koriin kuuluvista hankkeista teh-

dään aloituspäätökset vielä kuluva vaalikauden aikana.

40. Ratahallintokeskus

21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Momentille ehdotetaan vajaan 9 miljoonan euron lisäystä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan koko määräraha on tarkoitus käyttää rataosan Jämsänkoski—Saakoski kunnostukseen.

Valiokunta kiinnittää vakavaa huomiota myös perusradanpidon resursseihin. Rataverkon säilyttäminen liikennöitävässä kunnossa edellyttää vuositason noin 170 miljoonan euron korvausinvestointeja. Määrärahakehityksen mukainen rahoitustaso johtaa kuitenkin siihen, että tähän tarkoitukseen olisi käytettävissä vuosittain vain noin 100 milj. euroa. Tämä olisi vain noin kaksi kolmannesta viime vuosien tasosta.

Kehyspäätöksen mukainen rahoitustaso johtaa tilanteeseen, jossa huomattava osa tarpeellisista korvausinvestoinneista jää tekemättä. Seurauksena on kierre, jossa rataverkon liikenne- ja rahoitukset lisääntyvät ja tyytyväisyys sekä tulevaisuuden usko rautatieliikenteeseen heikkenevät. Seurauksena on rautateiden yhä heikkenevä kilpailukyky ja liikenteen siirtyminen maanteille.

Valiokunta toteaa, että ensi vuoden talousarviossa perusradanpidon resursseja tulee korottaa kehyspäätöksen mukaisesta tasosta. Raideliikenteen aseman vahvistaminen edellyttää myös nykyistä pitkäjänteisempää päätöksentekoa. Rahoitus ei saa jatkuvasti perustua lisätalousarvioihin, vaan sen tulee perustua pitkäjänteisiin suunnitelmiin, joiden perusteella hankkeita voidaan toteuttaa taloudellisesti ja toiminnallisesti järkevällä tavalla.

60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Liikenne- ja viestintäministeriön asettama julkisen liikenteen rahoitusta pohtinut työryhmä luovutti mietintönsä 6.6.2005. Työryhmä ehdotti muun muassa, että jatkossa selvitetään mahdollisuudet lähijunaliikenteen julkisen rahoituksen uudistamiseen siten, että kunnat voisivat tukea kuntalaistensa työssäkäyntiä vapaaehtoisesti ja valitsemallaan määrällä. Työsuhdematkalipun verotusarvon alentamista koskeva kysymys jäi ratkaistavaksi vuoden 2006 talousarviota koskeviin neuvotteluihin.

On tärkeää ja perusteltua, että julkisen liikenteen rahoituksen uudistamismahdollisuudet selvitetään perusteellisesti, samoin kuntien rooli joukkoliikenteen rahoituksessa.

Kehyspäätöksen mukaan joukkoliikenteen määrärahataso alenee ensi vuonna merkittävästi. Myös kuntien rahoitusmahdollisuudet voivat osoittautua varsin vaatimattomiksi kuntatalouden heikot tulevaisuudennäkymät huomioon ottaen. Valiokunta viittaa hallituksen toimenpidekertomuksesta antamaansa lausuntoon VaVL 18/2005 vp ja toteaa, että joukkoliikenteen negatiivisen kehityskierteen katkaiseminen ja sen aseman vahvistaminen edellyttävät myös sitä, että joukkoliikenteelle osoitetaan ensi vuoden talousarviossa selkeitä lisäresursseja.

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Teknologia- ja innovaatiopolitiikka

83. Lainat teknologiseen tutkimukseen ja kehitykseen (arviomääräraha)

Kuluva vuoden talousarvion mukaan Tekesin myöntämien lainojen maksuvapautuksen enimmäismäärä on 10 miljoonaa euroa. Valtiovarain-

valiokunta kiinnitti jo budjettimietinnössään huomiota siihen, että maksuvapautuksen piiriin kuuluvien lainojen enimmäismäärä saattaa olla liian alhainen. Aiemmin kyseistä ylärajaa ei ole asetettu. Tekes on itse todennut, että mikäli tällainen raja asetetaan, sen pitäisi olla 30 miljoonaa euroa.

Nyt maksuvapautuksen piiriin tulevien lainojen enimmäismäärää ehdotetaan korotettavaksi 10 miljoonasta eurosta 15 miljoonaan euroon.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on todettu, että edes ehdotettu 15 miljoonan yläraja ei ole loppuvuotta ajatellen riittävä. Asetettu katto vaikeuttaa Tekesin toimintaa, sillä mahdollisuus lainojen perimättä jättämiseen kytkeytyy keskeisesti julkisen riskirahoittajan rooliin.

Saamansa selvityksen perusteella valiokunta katsoo, että maksuvapautuksen piirissä olevien lainojen enimmäismäärä voi osoittautua edelleen liian alhaiseksi. Mikäli lainojen perimättä jättämiseen ei ole mahdollisuuksia, vähentää se luonnollisesti asiakkaiden halukkuutta riskien ottamiseen. Rajoite on ongelmallinen myös sen jälkikäteisyyden vuoksi, ja se asettaa asiakkaat eriarvoiseen asemaan.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että asiaan palataan syksyn lisätalousarviossa, mikäli maksuvapautuksen piirissä olevien lainojen enimmäismäärä osoittautuu edelleen riittämättömäksi.

30. Yrityspolitiikka

42. *Finnvera Oyj:n korkotuet* (arviomääräraha)

Hallitus ehdottaa Finnveran korkotukivaltuuksien korottamista yhteensä 20 miljoonalla eurola. Esityksen mukaan sekä alueellisen korkotuen piirissä olevien investointi- ja käyttöpääomalainojen että erityiskorkotuen piirissä olevien luottojen myöntämisvaltuutta korotetaan 10 miljoonalla eurolla.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on todettu, että myöntämisvaltuuksiin olisi tullut tehdä jo tässä vaiheessa yhteensä 40 miljoonan euron korotus, jolloin ne vastaisivat viime vuoden tasoa. Rahoituksen kysyntä on ollut koko

alkuvuoden voimakasta, mikä ennakoi sitä, että valtuudet jäävät edelleen riittämättömiksi.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä sitä, että Finnveran lainojen myöntämisvaltuudet ovat riittävät kysyntään nähden. Finnveran myöntämällä rahoituksella edistetään yritysten kotimaan toimintoja sekä yritysten kansainvälistymistä ja vientiä. Sillä edistetään myös elinkeino- ja aluepoliittisten tavoitteiden toteutumista sekä uusien työpaikkojen syntymistä. Finnveran myöntämisvaltuuksien kysyntää ja käyttöä tulee seurata tarkasti ja myöntämisvaltuuksia tulee tarvittaessa korottaa seuraavassa lisätalousarviossa.

Valiokunta viittaa myös aiempiin kannanottoihinsa ja toteaa, että valtuuksien korottamiseen liittyvä menettely on kankea ja se hidastaa Finnveran rahoitusmahdollisuuksia.

47. *Valtionavustus kehittämispalvelutoimintaan ja erälle yhteisöille* (siirtomääräraha 3 v)

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan momentin selvitysosassa mainitusta Invest in Finland -säätiön toimintatuen korotuksesta luovutaan tässä vaiheessa.

70. Omistajapolitiikka

87. *Pääomalaina Finnvera Oyj:lle* (kiinteä määräraha)

Hallitus ehdottaa valtion rahoittaman uudentyyppisen syöttörahaston perustamista, jolla pyritään poistamaan erityisesti yrityskaaren alkupään rahoitusongelmia. Finnveralle myönnetään 11,5 milj. euron pääomalaina, joka siirretään edelleen Finnveran tytäryhtiöön valtakunnalliseksi pääomarahastoksi. Rahasto tekee sijoituksensa pääasiassa sellaisiin aikaisen vaiheen teknologiayrityksiin sekä teknologiaintensiivisiin palveluyrityksiin, joilla on potentiaalia kehittyä kasvuyrityksiksi. Rahoituskelpoiset hankkeet on tarkoitettu seuloa yhteistyössä Finnveran, Sitran, Tekesin ja Teknologikeskusten liitto ry:n kanssa.

Syöttörahaston toimintaan liittyy myös päätös uudentyyppisen poluttamistoiminnan käyn-

nistämisestä. Tätä tarkoitusta varten momentille 32.30.47 osoitetaan 1,5 milj. euroa, joka käyteen otettavien yritysten liiketoimintaosaamisen ja yrittäjäkokemuksen vahvistamiseen.

Valtiovarainvaliokunta pitää syöttörahaston perustamista erittäin perusteltuna ja tervetulleena, sillä innovaatioiden kaupallistamiseen tarvittava aikaisen vaiheen riskirahoitusta ei ole ollut helposti saatavilla. Myös liiketoimintaosaamisen ja yrittäjäkokemuksen puute ovat vaikeutaneet innovaatioiden hyödyntämistä.

Pääomarahaston perustamiseen on tarkoitus käyttää pääomalainaa. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on arvioitu, että uusi järjestelmä olisi kuitenkin selvästi toimivampi, mikäli rahoitus järjestettäisiin pääomasijoituksena. Käytännössä tämä tarkoittaisi Finnveran osakepääoman korottamista ja sijoituksen ohjaamista Finnveran ja sen tytäryhtiön kautta perustettavalle rahastolle ja edelleen osakepääomasijoituksena aloittavalle yritykselle. Näin voitaisiin välttää pääomalainaan liittyvä moniportainen ja työllistävä hallinnollinen prosessi, jota lainan käsittely Finnverassa, Veraventuressa ja syöttörahastossa aiheuttaa. Mikäli näistä ongelmista huolimatta halutaan käyttää pääomalainaa, se tulisi ainakin ohjata suoraan perustettavaan syöttörahastoon.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että järjestelmän toimivuutta seurataan. Mikäli järjestelmän hallinnointi osoittautuu epätarkoituksenmukaiseksi tai poikkeuksellisen hankalaksi, on rahoituksen rakennetta arvioitava vielä uudelleen.

Hallituksen esityksen mukaan rahasto tekisi sijoituksensa pääasiassa aikaisen vaiheen teknologiayrityksiin sekä teknologiaintensiivisiin palveluyrityksiin. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että kaikki potentiaaliset kasvuyritykset eivät välttämättä ole teknologiakeskeisiä. Teknologiaa koskevien vaatimusten ei tulisi olla liian rajoittavia, vaan sijoituskohteita arvioitaessa tulisi ottaa huomioon kaikki sellainen osaaminen ja innovaatiotoiminta, jolla on potentiaalia kehittyä kasvuyritykseksi.

Valiokunta korostaa myös sitä, että järjestelmän perusrakenteiden tulee olla selkeät ja toimi-

vat. Jo tällä hetkellä on tarjolla useita erilaisia rahoitusvälineitä ja -palveluita, jolloin uuden rahoitusvälineen käyttöönotto saattaa edelleen lisätä järjestelmän pirstaleisuutta. Onkin tärkeää, että rahoituspalveluihin liittyvät päällekkäisyydet poistetaan ja että erilaisista rahoitusvälineistä ja -palveluista kehitetään saumattomasti toimiva kokonaisuus. Rahoitukselle asetettavat ehdot eivät myöskään saa olla yrityksen kannalta kohtuuttomia esim. tuotto-odotusten suhteen. Uudistuksen onnistumisen kannalta on niin ikään välttämätöntä, että rahaston toiminnasta ja toimintaperiaatteista tiedotetaan tehokkaasti ja että koko palvelujärjestelmä toimii asiakaslähtöisesti.

Syöttörahastoa voidaan pitää uudentyyppisenä kokeiluna aikaisempaan valtionyhtiöpolitiikkaan verrattuna. Sen tavoitteena tulee kuitenkin olla se, että syöttörahastoon onnistutaan saamaan yhä enenevässä määrin myös yksityisiä pääomasijoittajia. Kasvuyritysten lisääntymisen ja menestymisen kannalta on myös tärkeää, että rahoituksen ohella huolehditaan koko tutkimus- ja koulutusinfrastruktuurin tehokkuudesta ja kehityksestä.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Rikosasioiden sovittelun valtakunnallinen järjestäminen

Hallitusohjelman mukaan rikosasioiden sovittelutoiminta vakinaistetaan ja sovittelun saatavuus taataan yhdenvertaisesti koko maassa. Sovittelua koskevaa hallituksen esitystä on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä, mutta resurssien puuttumisen vuoksi esitystä ei ole annettu eduskunnalle.

Eduskunta on useita kertoja kiinnittänyt asiaan huomiota ja kiirehtinyt sen valmistelua. Hyväksyessään kuluvan vuoden talousarvion eduskunta edellytti, että hallitus antaa eduskunnalle vuoden 2005 valtiopäivien alussa esityk-

sen laiksi rikosasioiden sovittelun järjestämisestä siten, että laki voidaan saattaa voimaan 1.6.2005. Eduskunta edellytti myös, että tarvittavat määrärahat otetaan huomioon keväällä 2005 annettavassa lisätalousarviossa. Eduskunnan kannasta huolimatta esitystä ei ole annettu eikä tarvittavia määrärahoja ole myöskään otettu huomioon lisätalousarvioesityksessä.

Tilanne on sikäli ongelmallinen, että sovitteluun ei voida osoittaa resursseja lainsäädännön puuttumisen vuoksi. Asiaa koskevaa hallituksen esitystä ei ole toisaalta voitu antaa, koska talousarvioon ei ole otettu sovittelun järjestämiseen tarvittavia määrärahoja.

Valiokunta katsoo, että sovittelun vakinaistaminen on kansalaisten yhdenvertaisuuden ja oikeusturvan näkökulmasta välttämätöntä. Nykyisellään noin 25 prosenttia väestöstä asuu kunnissa, joissa sovittelua ei ole organisoitu millään tavalla. Rikosten sovittelutoiminta voi myös olla eräs keino hillitä vankiluvun kasvua. Sovittelulla säästetään lisäksi syyttäjien ja tuomioistuinten työpanosta tilanteissa, joissa sovittelun seurauksena päätetään jättää syyte nostamatta.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että hallitus tekee viipymättä sitovat päätökset sovittelun vakinaistamisesta 1.12.2005 lukien. Asiaa koskeva hallituksen esitys on näin ollen annettava eduskunnalle syysistuntokauden alkuun mennessä, jotta lääninhallituksille ja kunnille jää riittävästi aikaa valmistautua sovittelun vakinaistamisen vaatimiin käytännön toimiin.

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle syysistuntokauden alkuun mennessä esityksen laiksi rikosasioiden sovittelun järjestämisestä siten, että laki voidaan saattaa voimaan 1.12.2005. Tarvittavat määrärahat on otettava huomioon syksyllä annettavassa lisätalousarviossa.

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

Ympäristötöiden rahoitus

Eduskunta on toistuvasti kiinnittänyt huomiota ympäristötyömomentin niukkoihin määrärahoihin. Määrärahatilanne muuttuu yhä heikommaksi, sillä menokehyksen mukainen määrärahataso alenee edelleen. Kuluvana vuonna ympäristötöihin oli käytettävissä 11,9 milj. euroa, mutta ensi vuodelle ympäristötyömomentille on tarkoitus osoittaa vain 7,85 milj. euroa. Vuosina 2007—2009 määrärahataso laskee edelleen 7,35 miljoonaan euroon.

Määrärahaa käytetään siirtoviemäreiden rakentamiseen sekä saastuneiden maa-alueiden ja vesistöjen kunnostukseen. Ympäristötöiden tarve on kasvanut kaikilla aloilla muun muassa kunnostamista koskevien velvoitteiden lisääntymisen vuoksi. Myös Itämeren ja sisävesien suojele tuovat uusia haasteita. Edes kaikkein kiireellisimpiä hankkeita ei kuitenkaan voida käynnistää, sillä rahoituksen taso on jäänyt tuntuvasi jälkeen todellisesta rahoitustarpeesta. Esimerkiksi ympäristö- ja terveysriskien vuoksi tulisi kunnostaa kiireellisesti 250 maa-aluetta, mutta nykyisellä rahoitustasolla näiden hankkeiden toteuttamiseen arvioidaan kuluvan noin 20 vuotta. Myös tärkeitä siirtoviemärihankkeita on moninkertainen määrä siihen nähden, mitä voidaan toteuttaa.

Valtiovarainvaliokunta pitää välttämättömänä, että määrärahakehyksen mukaista määrärahatasoa korotetaan selkeästi ensi vuoden talousarviossa. Valiokunta toteaa, että ympäristötoilla on myös aina työllisyyttä edistävä vaikutus.

Nuukсион kansallispuiston kehittäminen

Eduskunta on pitänyt tärkeänä, että Nuukсион kansallispuistoa kehitetään siten, että siitä luodaan "näyteikkuna" suomalaiseen kansallispuistoverkostoon. Tähän antaa hyvän mahdollisuuden Nuukсион keskeinen sijainti maan väkirik-

kaimmalla alueella. Päiväkäynnin päässä asuu noin 1,3 miljoonaa henkilöä. Myös monen organisaation kansainvälisten suhteiden hoito keskittyy pääkaupunkiseudulle, mistä johtuen suomalaista luontoa esittelevälle vierailukohteelle on runsaasti käyttöä.

Eduskunta on edellyttänyt, että hanke toteutetaan yhteishankkeena alueen kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Nuuksion järviylängön virkistyskäyttöpalveluiden kehittämistä on selvitetty Uudenmaan liiton, Metsähallituksen, alueen kuntien sekä Metsäteollisuus ry:n rahoittamassa selvityshankkeessa, joka päättyy kesäkuun lopussa. Hankkeen jatkorahoitus on auki, koska valtio ei ole lähtenyt hankkeen rahoitukseen sen keskeneräisyyden vuoksi. Asiassa mukana olevat kunnat ja muut tahot ovat puolestaan katso-neet, että ne voivat sitoutua investointeihin ja muuhun rahoitukseen vasta valtion roolin varmistuttua.

Selvityshankkeelle asetettu määräaika päättyy 30.6.2005. Valiokunnan mielestä valtion tulee omalta osaltaan sitoutua hankkeeseen ja sen rahoitukseen siinä vaiheessa, kun hankkeen

konkreettinen valmistelu ja suunnittelu ovat edenneet niin pitkälle, että päätöksenteolle on olemassa selkeät ja realistiset edellytykset ja perusteet.

Valiokunta kiinnittää huomiota myös muiden kansallispuistojen kehittämistarpeisiin ja pitää tärkeänä, että niiden hoitoon ja kunnossapitoon osoitetaan riittävät resurssit.

YHTEENVETO

Hallituksen esityksen mukaan ehdotetaan tuloarvioihin (ilman nettolainanottoa ja velanhallintaa) nyt yhteensä 3 308 578 000 euron lisäystä, määrärahoihin 2 368 795 000 euron lisäystä ja nettolainanottoon ja velanhallintaan 939 783 000 euron vähennystä.

Ehdotettujen muutosten jälkeen olisivat kulu-van vuoden budjetoidut tuloarviot ja määrärahat varsinainen talousarvio huomioon ottaen 40 224 169 000 euroa.

PÄÄTÖSEHDOTUS

Edellä lausuttuun viitaten ja muilta osin hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valtio-varainvaliokunta ehdottaa,

että ehdotus vuoden 2005 lisätalousarvioksi hyväksytään hallituksen esityksen mukaisena,

että lisätalousarvioaloitteet LTA 1—38/2005 vp hylätään,

että hyväksytään yksi lausuma ja

että lisätalousarviota sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2005 alkaen.

VaVM 15/2005 vp — HE 62/2005 vp

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Olavi Ala-Nissilä /kesk		Irja Tulonen /kok
vpj.	Matti Ahde /sd		Kari Uotila /vas
jäs.	Christina Gestrin /r		Jukka Vihriälä /kesk
	Jyri Häkämies /kok	vjäs.	Janina Andersson /vihr
	Kyösti Karjula /kesk		Arto Bryggare /sd
	Jari Koskinen /kok		Susanna Huovinen /sd
	Pekka Kuosmanen /kok		Mikko Immonen /vas
	Reijo Laitinen /sd		Timo Kalli /kesk
	Maija-Liisa Lindqvist /kesk		Bjarne Kallis /kd
	Pekka Nousiainen /kesk		Mikko Kuoppa /vas
	Pirkko Peltomo /sd		Tuija Nurmi /kok
	Virpa Puisto /sd		Maija Perho /kok
	Markku Rossi /kesk		Aulis Ranta-Muotio /kesk
	Matti Saarinen /sd		Maija Rask /sd
	Anni Sinnemäki /vihr		Pia Viitanen /sd

Valiokunnan sihteereinä jaostokäsittelyissä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Alpo Rivinoja	valiokuntaneuvos Maarit Pekkanen
valiokuntaneuvos Hellevi Ikävalko	valiokuntaneuvos Marjo Hakkila

VASTALAUSE 1

Yleisperustelut

Hallituksen tavoite työllisyysasteen nostamiseksi on karkaamassa yhä kauemmaksi. Tästä huolimatta hallitus ei ole valmis muuttamaan linjaansa. Hallitus myy omaisuuttaan (TeliaSoneran ja Fortumin osakkeita) lähes 1 miljardin euron edestä. Vaikka kaikki tiedossa olevat tulot tulisi sisällyttää talousarvioon tai lisätalousarvioon, ei näitä tuloja kuitenkaan ole sisällytetty lisätalousarvioon.

Samanaikaisesti kun valtion kassaan virtaa ei-budjetoituja myyntituloja, taistelevat Suomen kunnat talousongelmiensa kanssa. Tasapainoon pääsemiseksi monet kunnat joutuvat nostamaan maksuja ja veroja sekä lisäksi huonontamaan kansalaisille tärkeitä palveluja.

Näihin kuntalaisten kannalta ikäviin toimenpiteisiin kuntien ei tarvitsisi ryhtyä, jos valtio maksaisi korottoman pakkolainansa kunnille takaisin. Hallitus pitää kuitenkin jostakin merkittävistä syistä parempana vaihtoehtona käyttää näitä ylimääräisiä tuloja muiden lainojen lyhentämiseen. Ulkomaisille velkojille maksetut lainanlyhennykset eivät paranna Suomen työllisyyttä, mitä velan maksaminen kunnille kaiken todennäköisyyden mukaan tekisi. Se, miksi valtio ei maksa velkaansa kunnille ja näin tukisi sekä työllisyyttä että vahvistaisi palvelutasoa, on käsittämätöntä.

Edellä olevan perusteella ehdotan, että yleisperusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että TeliaSonera Oyj:n ja Fortum Oyj:n osakkeiden tulevasta myyntituloista käytetään kolmannes kunnilta otetun pakkolainan lyhentämiseen.

Yksityiskohtaiset perustelut**MÄÄRÄRAHAT****Pääluokka 24****ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA****30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö*****66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)***

Suomen hallitus on sitoutunut hallitusohjelmassaan ja viime vuonna hyväksymässään kehityspoliittisessa ohjelmassaan mahdollistamaan Suomen kehitysyhteistyövarojen nousun YK:n suosittamalle 0,7 prosentin BKTL-tasolle vuonna 2010. Muista Pohjoismaista Norja, Tanska ja Ruotsi ovat jo aikapäiviä sitten saavuttaneet 0,7 prosentin tavoitteen ja ovat jopa sen ylittäneet.

Jotta Suomi etenisi uskottavasti tavoitteensa saavuttamiseksi, hallituksen olisi tullut noudattaa Holkerin selvitysryhmän vuonna 2003 asettamaa aikataulua, jonka mukaan kehitysapu nousisi tasaisesti saavuttaen 0,55 prosentin tason vuonna 2007 ja 0,7 prosentin tason vuonna 2010. Vanhasen hallituksen sopima kehyspäättös ei ole tämän aikataulun mukainen.

Vuoden vaihteen tsunami-katastrofin myötä kehitysyhteistyön tarve kasvoi merkittävästi. Aasian hätäapuun ja jälleenrakennukseen luvatuista 50 miljoonasta eurosta yhteensä vain 8 miljoonaa katetaan lisätalousarviolla. Tämä merkitsee pitkäjänteisen kehitysavun vähentymistä niiden maiden kohdalla, joissa kärsitään jatkuvasta aliravitsemuksesta ja köyhyydestä. Maailmassa kuolee joka viikko saman verran ihmisiä nälkään kuin tsunami vaati uhreja. Tsunami-avun ja muiden sitoumusten täyttäminen

yhtäaikaaisesti on mahdollista vain hallituksen budjettikehystä laajentamalla.

Tutkimusten mukaan kansalaisten enemmistö on valmis kantamaan nykyistä suurempaa vastuuta maailman köyhistä. Kehitysyhteistyöllä voidaan merkittävästi parantaa juuri köyhimpien maiden sekä heikoimmassa asemassa olevien — lasten ja naisten — tilannetta. Maailmanlaajuisen hädän lievittämiseksi tulee kehitysyhteistyön voimavaroja tavoitteellisesti nostaa.

Edellä olevan perusteella ja lisätalousarvioaloitteeseen LTA 32/2005 vp viitaten ehdotan,

että momentille 24.30.66 otetaan lisäyksenä 22 000 000 euroa.

Pääluokka 26

SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

75. Poliisitoimi

21. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Avoimna olevien poliisinvirkojen välitön täyttäminen on tärkeää tilanteessa, jossa huumausainerikollisuus levittäytyy yhä uusille alueille. Resurssipula on aiheuttanut normaalin päivystysvalmiuden heikentymistä ja lisännyt kansalaisten turvattomuuden tunnetta, kun virka-avun saaminen on viivästynyt etenkin syrjäseuduilla. Tavanomaisen poliisityön lisäksi resursseja tarvitaan monimutkaistuvan talousrikollisuuden selvittämiseen ja kansainvälisten rikollisverkostojen torjumiseen.

Rahapulan vuoksi on huolta myös siitä, että osa tänä keväänä valmistuvista uusista poliiseista ei saa työpaikkaa.

Edellä olevan perusteella ja lisätalousarvioaloitteeseen LTA 3/2005 vp viitaten ehdotan,

että momentille 26.75.21 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa poliisin toimintamenoihin avoimna olevien poliisin virkojen täyttämiseksi.

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

24. Tiehallinto

21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)

Maamme perustiestön kunto on viime vuosina heikentynyt varsin huomattavasti. Tiestön perusparannukseen ei ole riittänyt läheskään tarpeeksi määrärahoja, ja myös kunnossapitotyöt ovat jääneet vähiin.

Perustienpito on infrastruktuurin ylläpitoa ja yleisen turvallisuuden parantamista, mutta samalla tehokas keino tukea tasapainoista aluekehitystä ja työllisyyttä.

Edellä olevan perusteella ja lisätalousarvioaloitteeseen LTA 13/2005 vp viitaten ehdotan,

että momentille 31.24.21 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa.

40. Ratahallintokeskus

21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Hallitus ei sitoutunut liikenneinfrastruktuurin kehittämistä pohtineen ministerityöryhmän investointisuunnitelmaan sisältyneen rahoitus-suunnitelman toteuttamiseen. Osana kehyskauden 2006—2009 säästötoimenpiteitä liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle on kohdennettu noin 11 miljoonan euron säästöt, jotka kohdentuvat jo ennestään heikossa kunnossa olevan tie- ja rataverkon ylläpitoon.

Hallitus esittää, että kiskonmurtumien vuoksi välin Jämsänkoski—Jyväskylä vaurioiden korjaamisen vuoksi lisätalousarviossa perusradanpitoon lisätään 4 miljoonaa euroa. Tämä ei kuitenkaan riitä, sillä korjauksen on arvioitu maksavan lähes 15 miljoonaa euroa. Tämä uhkaa aiemmin sovittujen rataosuuksien, muun muassa Toijala—Turku-osuuden, kunnostustöiden toteutumista. Edellä mainitun lisäksi pikaista korjausta vaativia rataosia on paljon. Nykyisellä perusradanpidon rahoituksella kunnostusta ei pystytä tekemään riittävän nopealla aikataululla, mikä vaarantaa junaliikenteen turvallisuuden.

Edellä olevan perusteella ja lisätalousarvioaloitteeseen LTA 25/2005 vp viitaten ehdotan,

että momentille 31.40.21 otetaan lisäyksenä 9 000 000 euroa.

Pääluokka 32

KAUPPA- JA TEOLLISUUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

70. Omistajapolitiikka

87. *Pääomalainen Finnvera Oyj:lle (kiinteä määräraha)*

Hallitus ei esitä lisätalousarviossaan julkisten tutkimus- ja kehitystoiminnan resurssien kasvatamista ylijohdaja Anne Brunilan työryhmän Suomi maailmantaloudessa -raportissa esitetyllä tavalla vähintään 7 prosenttiin vuodessa. Tämä merkitsee sitä, että yritysten tutkimus- ja kehitystoiminta ei edisty siten kuin asiantuntijat ovat nähneet perustelluksi. Osittain samaan tavoitteeseen voidaan päästä kasvattamalla Finnvera Oyj:n tytäryhtiön Veraventure Oy:n perustettavaa valtakunnallista pääomarahastoa enemmän kuin hallitus esittää. Tämän johdosta momentille tulee lisätä määrärahaa hallituksen esittämästä summasta 2 miljoonalla eurolla. Näin voidaan turvata rahoituskelpoisten hankkeiden toteutuminen ja siten parantaa yritysten kilpailukykyä ja työllisyyttä tehokkaasti.

Edellä olevan perusteella ja lisätalousarvioaloitteeseen LTA 31/2005 vp viitaten ehdotan,

että momentille 32.70.87 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa pääomalaan Finnvera Oyj:n kautta edelleen Veraventura Oy:n pääomarahastolle.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

18. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

a) Nykyisen äitiys-, isyys- ja vanhempainpäivärahan minimimäärä on 15,20 euroa päivässä, ja sitä maksetaan kuudelta päivältä viikossa. Ilman lapsikorotuksia maksettu täysi työmarkkinatuki tai vastaavasti työttömän peruspäiväraha on 23,24 euroa päivältä, ja sitä maksetaan viideltä päivältä viikossa. Jotta äitiyspäiväraha olisi kuukausitasolla vastaavan suuruinen, sen tulisi olla 19,37 euroa.

Perustoimeentuloksi on laskettu riittävän työttömyyspäiväraha, joten ei voi ajatella, että vähemmällä korvauksella tulisi toimeen. Äideistä noin neljäsosalla on alle työttömän peruspäivärahan suuruinen vanhempainraha. Äitiyspäivärahan pienuutta perustellaan lapsilisän tuomalla kompensatiolla. Tosiasiallisesti lapsilisä ei riitä kattamaan lapsesta aiheutuvia kuluja, joten 15,20 euron suuruinen minimiäitiys-, isyys- ja vanhempainpäiväraha ei ole kohtuullinen.

Edellä olevan perusteella ja lisätalousarvioaloitteeseen LTA 35/2005 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.18.60 otetaan ylimääräisenä lisäyksenä 5 500 000 euroa vanhempainrahan vähimmäismäärän budjettiperusteiseen korottamiseen.

b) Suomalaisten potilaitten omakustannusosuus terveydenhuollon rahoituksesta on OECD-maiden huipputasoa. Kotitalouksien rahoitusosuus terveydenhuollon kustannuksista on tällä hetkellä noin 22 prosenttia, kun se vielä 1990-luvun alussa oli noin 15 prosenttia. Suomessa niin lääkkeille, asiakasmaksuille kuin matkakuluillekin on käytössä erilliset maksukatot, joiden yhteenlaskettu taso nousee yli 1 300 euron. Tämän lisäksi tulevat hammashoidon ja fysikaalisen hoidon kustannukset. Muissa Pohjoismaissa Suomen korkeat lääkekustannukset sekä terveyskeskus- ja sairaalamaksut herättävät suurta ihmetystä. Kun suomalainen potilas maksaa lääkkeistään keskimäärin 52 prosenttia, Ruotsissa osuus on vain 29 prosenttia ja Norjassa 21 prosenttia. Asiakasmaksukatot ovat Norjassa noin 200 euron ja Ruotsissa noin 100 euron vuositasolla, ja Tanskassa terveyspalvelut ovat tyystin maksuttomia.

Korkeat kustannukset vähentävät erityisesti pienituloisten ja kroonisesti sairaiden hoitoon hakeutumista. Sairausten toteamisen ja hoidon välisen ajan viivästyminen nostaa kokonaiskustannuksia, joten pitkällä tähtäimellä säästö saattaa muuttua lisämenoina. Taloudelliset vaikeudet saavat avohuollon potilaan laiminlyömään lääkityksensä, joka sairaalahoidossa ei maksaisi hänelle mitään. Merkittävin syy mielenterveyspotilaan joutumiseen yhteiskunnalle kalliiksi tulevaan sairaalahoittoon on juuri avohoidon lääkityksen laiminlyönti. Vuonna 2005 omavastuuraja on 606,95 euroa. Esitän, että lääkekorvausten omavastuun vuotuista maksukattoa laskeaan 532 euroon.

Edellä olevan perusteella ja lisätalousarvioaloitteeseen LTA 34/2005 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.18.60 otetaan ylimääräisenä lisäyksenä 10 000 000 euroa lääkekorvausten omavastuun maksukaton laskemiseen budjettiperusteisesti.

c) Adoptiolasten vanhemmille myönnetään vanhempainpäivärahaa 234 päivää, mikäli kyseessä on vastasyntynyt, ja 180 päivää, mikäli kyseessä on alle seitsenvuotias. Seitsenvuotiaasta ja sitä vanhemmasta adoptiolapsesta ei myönnetä lainkaan vanhempainvapaata. Vuosittain maassamme adoptoidaan noin 250 lasta, joista suurin osa tulee maahamme ulkomailta. Adoptiolapsen tulo perheeseen on oman lapsen syntymään verrattava tapahtuma, joka on herkkä ja kaikilta osapuolilta sopeutumista vaativa tilanne. Perheelle tulee antaa aikaa muodostua, luoda suhteet toisiinsa ja oppia elämään yhdessä. On ongelmallista, että adoptiolapsen tultua perheeseen tätä aikaa ei yhteiskunnan taholta anneta samoin kuin biologisen lapsen synnyttyä. Taloudellisesti saman oikeuden suominen myös adoptioperheille ei tulisi kalliiksi.

Vain harvoin adoptoitava lapsi on vastasyntynyt, joten pääsääntöisesti adoptiovanhemmat saavat vanhempainvapaata 83 päivää vähemmän kuin biologiset vanhemmat äitiys- ja vanhempainvapaa yhteenlaskettuna. Osa adoptiovanhemmista jää kokonaan vaille vanhempainvapaata lapsen tullessa perheeseen seitsenvuotiaana tai sitä vanhempana. Myös tällöin oikeus pitää vanhempainvapaata tulisi turvata perheen tilanteen niin vaatiessa. Ikäraja tulisi nostaa seitsemästä vuodesta 15 vuoteen. Jotta kaikkien alle 15-vuotiaiden adoptiolasten vanhemmat olisivat saman vanhempainvapaoikeuden piirissä ja lapsen iästä riippumatta voisivat pitää 263 päivän vanhempainvapaan, rahaa tarvittaisiin vuositasolla lisää arviolta 850 000 euroa.

Edellä olevan perusteella ja lisätalousarvioaloitteeseen LTA 32/2005 vp viitaten ehdotan,

että momentille 33.18.60 otetaan ylimääräisenä lisäyksenä 425 000 euroa adoptiovanhempien vanhempainrahauden pidentämiseen 263 päivään ja oikeuden ulottamiseen koskemaan kaikkia alle 15-vuotiaiden adoptiovanhempia budjettiperusteisesti.

Vastalause 1

VaVM 15/2005 vp — HE 62/2005 vp

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2005

Bjarne Kallis /kd

VASTALAUSE 2

Yleisperustelut

Vankien määrä on Suomessa kasvanut vuosittain vuodesta 1998, jolloin vankeja oli keskimäärin 2 772. Vuonna 2002 vankeja oli keskimäärin jo 3 433. Tänä vuonna vankimäärän arvioidaan nousevan 3 800:aan. Vankimäärää ovat nostaneet muun muassa oikeuskäytännön ankaroituminen sekä huumausainerikollisten ja ulkomaalaisvankien sekä sakon muutorangais- tusta suorittavien määrän lisääntyminen.

Vankeinhoitolaitoksen henkilöstömäärää ei ole voitu lisätä viime vuosina tapahtunutta vankimäärän kasvua vastaavasti. Kuluvana vuonna tilanne on olennaisesti pahentunut. Entistä suurempi osa henkilökunnan työpanoksesta joudutaan suuntaamaan vankien valvontaan ja pakollisten perushuolto- ja kuljetustehtävien hoitamiseen. Samalla on jouduttu tinkimään vankeinhoidon mukaisesta tavoitteellisesta toiminnasta ja pitämään entistä suurempi osa vangeista toimettomana.

Vuoden 2005 alkukuukausien määrärahan käyttöön perustuvien laskelmien mukaan vankeinhoitolaitoksen menot ylittävät ilman erityistoimia niihin varatut määrärahat noin 2 miljoonalla eurolla. Kasvavan vankiluvun oloissa järkeviä sopeuttamistoimia on vaikea löytää. Oikeusministeriö on ilmoittanut ottavansa vankeinhoitolaitoksen lisämäärärahatarpeet joka tapauksessa uudelleen esille syksyn lisätalousarvion yhteydessä. Vihreän eduskuntaryhmän mielestä vankiloiden turvallisuuden ja toimintojen ylläpitämiseksi tarvittavan lisähenkilöstön palkkaamiseksi syksyyn ajoittuva mahdollinen resurssilisäys tulee liian myöhään. Helpotusta laitosten henkilöstötilanteeseen kaivataan välittömästi.

Rataverkon hyvä toimivuus on perusta koko liikennejärjestelmän toimivuudelle. Rataverkon ja rautatieliikenteen kehittäminen on edellytys junaliikenteen kilpailukyvyyn parantamiselle. Sen sijaan, että radanpidon määrärahoja leikataan, niitä tulisi määrätietoisesti lisätä.

Valtiovarainvaliokunta on useaan otteeseen kiinnittänyt vakavaa huomiota perusradanpidon resursseihin. Kehyspäättöksen mukainen rahoitustaso johtaa tilanteeseen, jossa huomattava osa tarpeellisista korvausinvestoinneista jää teke-mättä. Seurauksena on kierre, jossa rataverkon liikennerajoitukset lisääntyvät ja tyytyväisyys sekä tulevaisuudenusko rautatieliikenteeseen heikenevät. Tämä taas heikentää rautateiden kilpailukykyä entisestään ja lisää liikenteen siirtymistä maanteille.

Vihreän eduskuntaryhmän mielestä perusradanpidon resursseja tulee ensi vuoden talousarviossa korottaa reilusti kehyspäättöksen mukaisesta tasosta. Raideliikenteen aseman vahvistaminen ja turvallisen liikennöinnin takaaminen edellyttää kuitenkin lisärahoitusta jo nyt. Kesä on ainoa vuodenaika, jolloin Suomen olosuhteissa voidaan tehokkaasti ja ilman suuria lisäkustannuksia tehdä ratojen korjaus- ja parannustöitä. Rataverkon säilyminen edes jotenkuten liikennöitävässä kunnossa edellyttää toimia nyt, ei vasta vuoden 2006 kesällä.

Yksityiskohtaiset perustelut**MÄÄRÄRAHAT****Pääluokka 25****OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA****50. Rangaistusten täytäntöönpano*****21. Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)***

Vuoden 2005 alkukuukausien määrärahan käyttöön perustuvien laskelmien mukaan vankeinhoitolaitoksen menot ylittävät ilman erityistoimia niihin kuluva vuoden talousarviossa varatut määrärahat noin 2 miljoonalla eurolla. Lisä-

talousarviossa tulisi ottaa huomioon ainakin vankimäärän noususta välittömästi aiheutuva muuttuvien kustannusten kasvu sekä henkilöstön välttämätön lisätarve.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 25.50.21 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa.

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

40. Ratahallintokeskus

21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Perusradanpitoon kuuluvat ratojen kunnossapito ja korvausinvestoinnit, mm. päällysrakenteen uusiminen ja turvalaitetyöt. Suomen radat ovat ikääntyneet, ja korvausinvestointitarve on kasaantunut 1980-luvulla tapahtuneiden laimin-

lyöntien takia. Vaikka 1990-luvulta alkaen korvausinvestointeja on tehty runsaasti, ne sitovat edelleen suuren osan perusradanpidon rahoista. Ratahallintokeskuksen mukaan ratojen korvausinvestointeihin tarvittaisiin vuositasolla 170 miljoonaa euroa. Vuoden 2005 talousarviossa korvausinvestointeihin on varattu 140 miljoonaa euroa, nyt lisäbudjetissa hallitus esittää perusradanpitoon yhdeksän miljoonan euron lisäystä. Korvausinvestointitason jäädessä jatkuvasti vähimmäistason alapuolelle eri yhteyksissä asetetut radanpidon tavoitteet jäävät saavuttamatta ja liikennerajoitusten määrä kasvaa.

Ratatyöt ovat tyypillisesti töitä, joita Suomessa ilmasto-olosuhteiden vuoksi voidaan tehokkaasti tehdä vain kesäaikaan. Sen vuoksi esitämme, että perusradanpidon korvausinvestointeihin varattua määrärahaa korotetaan jo tässä lisäbudjetissa 26 miljoonalla eurolla.

Edellä olevan perusteella ja viitaten lisätalousarvioaloitteeseen LTA 24/2005 vp ehdotamme,

että momentille 31.40.21 otetaan lisäyksenä 26 000 000 euroa.

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2005

Anni Sinnemäki /vihr
Janina Andersson /vihr

VASTALAUSE 3

*Yleisperustelut***Kuntatalouden ahdinko vaarantaa peruspalvelut**

Hallituksen lupauksista huolimatta kuntien mahdollisuudet järjestää kuntalaisilleen laadukkaat peruspalvelut ovat heikentyneet. Kuntien taloustilanne on kuluvalle vaalikaudella kiristynyt monilla eri mittareilla mitattuna. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate on vuonna 2005 painumassa lähes 140 miljoonaa euroa heikommaksi kuin vuonna 2004. Jo viime vuonna joka kolmannen kunnan tilinpäätös oli alijäämäinen. Sisäasiainministeriö on laskenut, että negatiivisen vuosikatteen kuntien määrä nousee tänä vuonna peräti yli kahteen sataan. Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että puolella Suomen kunnista on vakavia vaikeuksia saada taloutensa tasapainoon. Kokoomus on useaan otteeseen tuonut esille huolensa siitä, että kuntatalouden kriisi uhkaa romuttaa kuntalaisten peruspalvelut.

Palvelujen ollessa uhattuna monet kunnat ovat jo joutuneet turvautumaan verotuksen kiristämiseen. Tuloveroprosenttia nosti vuodelle 2005 yhteensä 136 ja laski vain yksi kunta. Nostajien lukumäärä on suurempi kuin koskaan vuoden 1990 jälkeen. Kunnissa vallitsee tällä hetkellä ikävä noidankehä, jossa tehoton palvelurakenne johtaa korkeisiin palvelutuotannon kustannuksiin ja verotuksen kiristymiseen. Tämä heikentää työllisyyttä ja Suomen kilpailukykyä ja vähitellen johtaa hyvinvointiyhteiskunnan rahoituspohjan murenemiseen. Vaalikauden ollessa jo yli puolen välin hallitus ei ole saanut aikaan selkeitä parannuksia kuntien rahoitusjärjestelmään. Kuntien valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistus on kutistunut pieniksi kosmeettisiksi tarkistuksiksi, joista ei ole apua kuntatalouden ongelmiin. Kuntien palvelurakenteen uudistamistyö on vasta aluillaan, eikä se tule riittävän nopeassa aikataulussa helpottamaan kuntien ongelmia.

Hallitus on pikemminkin toimillaan heikentänyt kuntien tilannetta entisestään. Kuntien vastuulle on sälytetty uusia velvoitteita ja tehtäviä ilman, että samalla näiden hoitoon olisi taattu riittävät lisäresurssit. Tähän mennessä kunnilla on maksatettu muun muassa suuri osa hallituksen päättämästä lasten kotihoidon tuen korotuksesta. Merkittävin suunnitteilla olevista muutoksista on työmarkkinatuella olevien pitkäaikaistyöttömien siirtyminen osittain kuntien vastuulle. Kuntakentän haasteista suurin on kuitenkin ollut hoitotakuun voimaantulo kuluvana vuonna, mikä olisi vaatinut toteutunutta suurempaa resursointia. Tästä huolimatta hallitus teki vuosien 2006—2009 menokehysten yhteydessä päätöksen kansallisen terveysprojektin määrärahojen leikkaamisesta yhteensä 50 miljoonalla eurolla vuosina 2006 ja 2007. Tätä leikkausta perusteltiin sillä, ettei kunnissa ole tapahtunut riittävää kehitystä palvelutuotannon tehostumisen kannalta. Tämä perustelu ei kuitenkaan ole pitävä, sillä tällaiset tehokkuushyödyt tulevat yleensä näkyviin vasta muutamaa vuotta pidemmällä aikavälillä. Hallituksen strategia on tässä suhteessa täysin väärä, sillä kuntien talouden kiristyminen entisestään aiheuttaa uusien toimintatapojen etsimiseen ja palvelutuotannon uudistamishankkeisiin käytettävissä olevien resurssien supistumisen entisestään.

Kuntatalouden heikko tilanne on jo nykyisellään konkreettisesti nähtävissä kuntalaisten peruspalveluissa. Erityisesti perusopetukseen kohdennetut säästöt ovat viime aikoina olleet vahvasti esillä. Vanhempien huoli lastensa koulunkäynnistä on kärjistynyt erilaisiksi mielenilmauksiksi asti. Muun muassa ikäluokkien pienentyminen aiheuttaa kunnille ongelmia, sillä perusopetuksen valtionosuudet pienenevät, mutta kunnille opetuksesta aiheutuvat kustannukset eivät laske samassa suhteessa. Hallitus ei ole hallitusohjelmansa lupauksen mukaisesti ohjannut ikäluokkien pienenemisestä aiheutuvia säästöjä koulutuksen kehittämiseen. Määrärahojen

niukkuus yhdistyy tällä hetkellä kouluverkon viimeisten kymmenen vuoden aikana käynnissä olleeseen rakenneuudistukseen ja valtionosuus-uudistuksen yhteydessä tehtyyn esitykseen poistaa perusopetuksen valtionosuuksiin vaikuttava kouluverkkotunnus. Tilanne on johtamassa siihen, että kyläkoulujen lisäksi lakkauttaminen uhkaa nyt myös pieniä keskuskouluja, yläasteita ja lukioita.

Kokoomuksen mukaan kuntatalouden tilanetta parantaisi selkeästi niin sanotun hallituksen pakkolainan palauttaminen kunnille päätettyä nopeammassa aikataulussa. Tämä ns. pakkolaina syntyi hallituspuolueiden edustajien päätettyä valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta aiheutuvien rahojen maksatuksen lykkäämisestä tuleville vuosille. Kyse on yhteensä puolesta miljardista eurosta, josta 132 miljoonaa kohdentuu opetus- ja kulttuuritoimeen ja 370 miljoonaa sosiaali- ja terveystoimeen. Hallituspuolueet päätyivät jaksottamaan tämän rahasumman maksamisen kunnille neljän vuoden ajalle niin, että lähes puolet (194 milj. euroa) tarkistuksesta jää maksettavaksi seuraavan vaalikauden puolella vuonna 2008. Kokoomus vastusti aiemmista käytännöistä ja voimassa olleesta laista poikennutta päätöstä viivästyttää tämän kunnille kuuluvan rahan maksaminen ennätyspitkälle aikavälille. Kokoomuksen kantana on se, että OPM:n tarkistukset olisi tullut maksaa kokonaisuudessaan jo vuonna 2005 ja STM:n tarkistukset jaksottaa maksettavaksi vuosina 2005 ja 2006. Tämän mukaisesti hallituksen olisi lisäyksenä sisällytettävä vuoden 2005 toiseen lisätalousarvioon tarkistuksesta OPM:n valtionosuuksiin aiheutuvaa lisäystä 96 miljoonaa euroa ja STM:n valtionosuuksiin aiheutuvaa lisäystä 85 miljoonaa euroa. Tällä tavoin vuoden 2006 talousarvioon sisällytettäväksi jäisi vielä toinen puolikas STM:n kustannustenjaon tarkistuksesta eli yhteensä 185 miljoonaa euroa. Kokoomuksen mielestä kunnilta otetun pakkolainan lyhentäminen nopeammassa aikataulussa olisi kuntatalouden nykytilanne huomioiden kiireellisempää kuin nyt käsittelyssä olevan lisätalousarvion mukainen muun valtion velan lyhentäminen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme yleisperusteluissa lausuttavaksi:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus sisällyttää vuoden 2005 toiseen lisätalousarvioon kunnilta kustannustenjaon tarkistuksen yhteydessä ottamansa pakkolainan lyhentämisen niin, että opetusministeriön hallinnonalan valtionosuuksien osalta tarkistus maksetaan kokonaan vuonna 2005 ja sosiaali- ja terveystoimen hallinnonalan valtionosuuksien tarkistus jaetaan vuosina 2005 ja 2006 maksettavaksi.

Yksityiskohtaiset perustelut

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

40. Ratahallintokeskus

21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Noin viidennes Suomen liki 6 000 kilometrin rataverkosta on yli 30 vuotta vanhaa eli yli-ikäistä ja vaatisi uusimista heti. Ratahallintokeskus on laskenut, että rataverkon säilyttäminen liikennöitävyydeltään ja turvallisuudeltaan riittävässä kunnossa edellyttäisi vuosittain 170 miljoonan euron korvausinvestointeja ilman vähäliikenteisiä ratoja. Nykyinen kehysrahoitustaso johtaa noin 100 miljoonan euron korvausinvestointeihin vuosittain, jolloin tähän tarkoitukseen on käytettävissä vain kaksi kolmannesta viime vuosien rahoitustasosta. Myöskään tavaraliikenteelle välttämätön ratapihojen perusparantaminen ja toiminnallinen kehittäminen eivät edisty nykyisillä määrärahoilla. Määrärahojen niukkuuden seurauksena on yli-ikäisen päällysrakenteen lisääntyminen ja nopeusrajoitusten kasvu. Rataverkoston rapautuminen uhkaa rautatieliiken-

teen turvallisuutta. Tavaraliikenteen kilpailukyvyyn vähentyminen heikentää yritysten toimintamahdollisuuksia. Lisääntyvät nopeusrajoitukset ja junien myöhästeleminen aiheuttavat ongelmia sekä henkilöliikenteessä että tavaraliikenteessä. Kehyysuunnitelman mukainen rahoitustaso johtaakin pitkällä aikavälillä negatiiviseen kierteseen, jossa ratojen ylläpidon kustannukset kasvavat, kehittämismahdollisuudet supistuvat, rataverkon liikennerajoitukset kaksinkertaistuvat jo vuoteen 2009 mennessä ja ratapihojen vanhenemisen johdosta liikenteen sujuvuus huononee. Tämä merkitsee rautateiden kilpailukyvyyn selvää heikentymistä ja markkinaosuuden kääntymistä laskuun. Suorat vaikutukset näkyvät junaliikenteen imagossa, asiakastytyväisyydessä, rahdin ja matkustajien määrissä sekä myös VR:n tuloksessa ja kannattavuudessa.

Eduskunta on jo useana vuonna vaatinut ratojen kunnossapitoon riittävää rahoitusta, jolla pitkäjänteisesti parannettaisiin rataverkon kuntoa. Jo kuluvan vuoden talousarviota käsiteltäessä liikenne- ja viestintävaliokunta kiinnitti lausunnossaan huomiota ministerityöryhmän mietintöön, jonka mukaan rataverkon kunto on jopa tieverkon kuntoa heikempi. Valiokunnan mukaan rahoituksen taso ei ole riittävä turvaamaan rautatieliikenteen kilpailukykyä ja alueiden tasapuolista kehittämistä. Myös valtiovarainvaliokunta kiinnitti budjettimietinnössään vakavaa huomiota radanpidon määrärahoihin. Hyväksyessään kuluvan vuoden talousarvion eduskunta edellyttikin, että hallitus ottaa kehyspäätöksen yhteydessä huomioon liikenneväylätyöryhmän esitykset. Näin ei kuitenkaan tapahtunut, ja valiokunta kiinnitti asiaan jälleen huomiota vuosien 2006—2009 määräraha-kehityksiä koskevas-

sa mietinnössään. Tuolloin valiokunta totesi liikenne- ja viestintäministeriön menokehyksen olleen vaalikauden alusta lukien selvästi alimitoitettu väyläverkon kehittämistarpeisiin nähden. Valiokunta totesi määrärahapuutteen aiheuttaman suunnittelun lyhytjänteisyyden vaikeuttaneen erityisesti perusradanpidon järkevää ja taloudellisesti tarkoituksenmukaista hoitamista. Eduskunnan toistuvista kannanotoista huolimatta hallitus ei edelleenkään näytä olevan valmis korjaamaan tilannetta. Päinvastoin, vuosien 2006—2009 menokehyksiin sisältyivät LVM:n hallinnonalalle 11 miljoonan euron säästöt, jotka kohdentuivat pääosin tien- ja radanpitoon.

Käsittelyssä olevassa lisätalousarviossa perusradanpitoon on tulossa lisäystä vajaat 9 miljoonaa euroa, joka valiokunnan saaman selvityksen mukaan käytetään välin Jämsänkoski—Saakoski päällysrakenteen uusimiseen syksyllä 2005. Tämä lisäraha ei kuitenkaan riitä edes kyseisen hankkeen saattamiseen loppuun, vaan työ jäänee vajaaksi. Vuoden 2005 lisätalousarvion yhteydessä olisi tarpeen osoittaa määrärahat vähintään kaikkein akuuteimpien ongelmakohtien korjaamiseen. Määrärahojen tason suuremmat tarkistukset on tehtävä kesän budjettiriihessä. Kokoomus toteaa hallituksen esittämään vajaan yhdeksän miljoonan lisämäärärahaan tarvittavan tässä vaiheessa vielä 20 miljoonan euron lisäys.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että momentille 31.40.21 otetaan lisäyksenä 20 000 000 euroa rataverkon perusparannusluonteisiin korvausinvestointeihin.

Vastalause 3

VaVM 15/2005 vp — HE 62/2005 vp

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2005

Jari Koskinen /kok
Jyri Häkämies /kok
Pekka Kuosmanen /kok

Irja Tulonen /kok
Maija Perho /kok

VASTALAUSE 4

Yleisperustelut

Vanhasen hallituksen aikana vasemmistoliiton budjettivaihtoehdot ovat asettaneet palvelut ja työllisyyden veronkevennysten edelle. Verotuksessa vasemmistoliitto on korostanut oikeudenmukaisuutta. Kansainvälisesti vasemmistoliitto asettaa maailmanlaajuisen oikeudenmukaisuuden asevarustelun edelle.

Vanhasen—Kalliomäen hallituksen linja toteuttaa nopeaan tahtiin inflaatiota suurempia tuloverojen kevennyksiä ja pyrkii määrätietoisesti julkisen sektorin supistamiseen rajoittamalla tulonsiirtoja ja kansalaisen arjessa tarpeellisia palveluja. Hallituksen toiminta on ajanut koko kuntasektorin ahdinkoon, ja kunnat vähentävät henkilöstöä ja karsivat palveluja, minkä lisäksi kunnat joutuvat tasapainottamaan talouttaan maksujen korotuksilla, käyttöomaisuuden realisoinnilla ja investointeja vähentämällä.

Tämän lisäksi peräti 136 kuntaa joutui nostamaan tuloveroprosenttia täksi vuodeksi hallituksen politiikan seurauksena. Nostajien lukumäärä on nyt suurempi kuin koskaan vuoden 1990 jälkeen. Lisää korotuksia on luvassa myös vuonna 2006.

Vasemmistoliiton linja poikkeaa Vanhasen linjasta. Vasemmistoliitto on esittänyt

- vaikeimmassa asemassa olevien aseman parantamista ("köyhyyspakettia")
- panostamista peruspalveluihin ja
- panostamista liikenteen perusrakenteeseen ja liikennöintiin.

Vasemmistoliiton mielestä olisi ollut oikeudenmukaisempaa pidäytyä suurista veronkevennyksistä ja panostaa kotimaassa köyhyyden poistamiseen, palvelujen parantamiseen, asumiseen ja ympäristöön.

Veronalennuksista huolimatta valtiolla olisi edellytyksiä panostaa kuntiin ja helpottaa palve-

lujen kurjistumista. Valtiovarainvaliokunta on saanut selvityksen, jonka mukaan vuoden 2004 tilinpäätöksen tuloarvio ylitettiin 1,5 miljardilla eurolla budjetoidusta. Tässä tosin merkittävien tekijä ovat osakemyyntitulot, joiden varaan ei tietenkään voi pysyviä menoeriä rakentaa. Sen sijaan huomattavaa on, että tilinpäätöksen mukaan määrärahoja jäi käyttämättä 676 miljoonaa euroa ja, mikä merkittävintä, näistä oli kehykseen luettavia säästöjä kaikkiaan 474 miljoonaa euroa. Tätä viimeksi mainittua erää olisi voinut kohdentaa uudelleen lisätalousarvioissa.

Kehysbudjetoinnin logiikan mukaisesti on perusteltua, että hallitus edellyttää eduskunnan pysyvän kehyksissä, mutta siihen logiikkaan eikä mihinkään logiikkaan ei sovi, että kehys alitetaan näinkin merkittävällä summalla, vaikka on olemassa välttämättömiä lisäystarpeita monilla alueilla.

Hallituksen esityksessä perustellaan annetun lisätalousarvion niukkuutta sillä, että kaikki menotarpeet arvioitaisiin kerralla syksyn talousarvion yhteydessä. Perustelu on kuitenkin kestävä, sillä toinen lisätalousarvio on tarkoitus tuoda tasavallan presidentin esittelyyn vasta 21. lokakuuta. Kun vielä eduskuntakäsittelyyn kuuluu jonkin verran aikaa, on selvää, että vuoden loppuun ajoittuvalla toisella lisätalousarviolla ei ehditä puuttua polttaviin ongelmiin. Ilmeistä onkin, että hallituksella ei ole halua puuttua palvelujen kurjistumiseen, rautateiden ja tiestön ongelmiin tai välittömästi auttaa vaikeuksiin joutuneita kansalaisia.

Esitetystä kritiikistä huolimatta valiokunnan enemmistöltä puuttuu halu ja rohkeus tehdä välttämättömiä korjauksia hallituksen esitykseen.

Lisätalousarviossa olemme voineet kohdistaa ehdotuksia vain niihin momentteihin, jotka hallituksen esitys on avannut.

*Yksityiskohtaiset perustelut***MÄÄRÄRAHAT****Pääluokka 25****OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA****50. Rangaistusten täytäntöönpano***21. Rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Kuluvan vuoden varsinaisessa talousarviossa rangaistusten täytäntöönpanon toimintamenoihin myönnettiin 183 150 000 euroa, mistä 163 100 000 euroa vankeinhoitolaitoksen toimintamenoihin.

Menopaineita aiheutuu merkittävästi vankiluvun kasvusta ja virkaehtosopimuksen mukaisesta palkkausmenojen noususta. Lisäksi tälle vuodelle kohdistuu 610 000 euron VEL-lisämeno, kun viime vuonna maksettiin palautusta 1,2 milj. euroa. Kuluvan vuoden keskivankiluvun arvioidaan olevan noin 3 850 vankia, kun viime vuoden toteutuma oli keskimäärin 3 577 vankia, mistä lisäyksestä suuri osa johtuu sakkovankimäärän kasvusta. Lisätalousarviossa hallitus esittää 2 319 000 euron lisäystä virkaehtosopimuksen menoihin. Tarve olisi kuitenkin 2 000 000 euroa tämän lisäksi. Ilman tätä lisäystä henkilöstömenoja joudutaan sopeuttamaan, vaikka vankiluvun kasvu edellyttäisi henkilöstömäärän kasvattamista. Ilman ehdottamaamme 2 milj. euron lisäystä työtoimintaa joudutaan supistamaan, päätettyjä omaisuushankintoja siirtämään ja henkilöstöä supistamaan 30 henkilötyövuotta.

Ehdotamme,

että momentille 25.50.21 otetaan lisäyksenä 2 000 000 euroa.

Pääluokka 27**PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA****10. Puolustusvoimat***16. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 2 v)*

Hallitus esittää momentilta vähennettäväksi 16 416 000 euroa. Samalla kuitenkin lisätalousarviossa ehdotetaan uutta yhteensä 57,6 miljoonan euron tilausvaltuutta raskaasta raketinheitinjärjestelmästä. Tästä vuoden 2005 loppuun mennessä aiheutuisi menoa 10 000 000 milj. euroa. Raskaasta raketinheitinjärjestelmästä aiheutuisi edellä sanotun 57,6 milj. euron lisäksi toisessa vaiheessa noin 150 milj. tilausvaltuus. Asiallisesti ottaen nyt ollaan siis aloittamassa yli 200 milj. euron hankinta. Emme pidä tilausvaltuutta perusteltuna, kun samanaikaisesti on menossa varuskuntien lakkauttamisohjelma.

Ehdotamme,

että momentilta 27.10.16 vähennetään 10 000 000 euroa ja että momentin perusteluista poistetaan raskasta raketinheitinjärjestelmää (MLRS) koskeva tilausvaltuus.

Pääluokka 31**LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA****24. Tiehallinto***21. Perustienpito (siirtomääräraha 2 v)*

Hallitus esittää runsaan miljoonan euron lisäystä virkaehtosopimuksen takia ja EU:n TEN-tuen tuloutuksen takia. Katsomme, että määrärahaa tulisi korottaa 5 milj. eurolla Lapin tulvien teille aiheuttamien vahinkojen korjaamiseksi.

Valiokunta arvostelee myös sitä, että määräraahakehys lähtee siitä, että perustienpidon rahoitus vähenee ensi vuonna yli 30 milj. euroa kuluvaan vuoteen verrattuna. Tämä on valiokunnan mukaan yli 70 milj. euroa vähemmän kuin mitä liikenneväyläpolitiikan linjauksia pohtinut ministerityöryhmä esitti. Valiokunnan enemmistö tunnustaakin, että näin alhainen määrärahaso johtaa kestäättömään tilanteeseen, jossa perustienpidon ongelmat kasvavat ja kasaantuvat. Valiokunnan enemmistö ei silti ole ollut valmis korottamaan määrärahaa edes Lapin tulvavahinkojen osalta.

Valiokunta toteaa, että hallituksen esityksessä perustienpidon määrärahoista vähennetään miljoona euroa, joka osoitetaan Saimaan kanavan vuokra-alueen tien kunnostamiseen. Valiokunnan enemmistö kuitenkin alistuu tähän perustienpidon määrärahan vähennykseen.

Lapin tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen tarvitaan 5 milj. euroa.

Ehdotamme,

että momentille 31.24.21 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa ja

että momentin perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että momentin määrärahasta osoitetaan Lapin tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen 5 000 000 euroa.

Lisäksi ehdotamme,

että momentin perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus tarkistaa määräraahakehystä ja varautuu sellaiseen perustienpidon menotasoon, että perustienpidon ongelmat eivät kasva ja kasaannu, vaan että tilanne perustienpidossa parane.

40. Ratahallintokeskus

21. Perusradanpito (siirtomääräraha 2 v)

Hallitus esittää momentille vajaan 9 miljoonan euron lisäystä, mikä käytettäisiin kokonaan rataosan Jämsänkoski—Saakoski kunnostukseen. Rataverkon säilyminen liikennöitävässä kunnossa edellyttäisi 170 milj. euron korvausinvestointeja, mutta kehityksen mukainen rahoitustaso johtaa siihen, että tarkoitukseen olisi vuosittain käytettävissä vain 100 milj. euroa. Tällä menolla rataverkko mätänee käsiin.

Pääministeri Vanhasen hallituksen ohjelmassa todetaan, että hallituksen politiikka nojaa kestävään kehitykseen. Raideliikenne on vähän saastuttavana, energiataloudellisena ja turvallisena liikennemuotona kestävä kehityksen mukaista. Rataverkon perusparannusluonteisiin korvausinvestointeihin varattu rahoitus on tällä vuosikymmenellä vähentynyt merkittävästi. Huono kehitys on johtanut liikenne- ja turvallisuuden uudelleen lisääntymiseen vastoin hallitusohjelman radanpidon palvelutason tavoitetta. Myös turvallisuuden kannalta on tapahtunut vakavia "läheltä piti" -tilanteita.

Rahoituksen puute hidastaa merkittävästi useiden rataosuuksien perusparannuksia, kasvattaa turvallisuusriskejä ja heikentää liikenteen täsmällisyyttä.

Heikkokuntoisilla rataosuuksilla joudutaan myös asettamaan paino- ja nopeusrajoituksia. On selvää, etteivät nämä heikennykset voi olla vaikuttamatta asiakastytyvyyteen ja junaliikenteen imagoon sekä rahti- ja matkustajamääriin ja VR:n kannattavuuteen.

Viite: LTA 26/2005 vp — Kari Uotila /vas: Määrärahan osoittaminen perusradanpitoon.

Ehdotamme,

että momentille 31.40.21 otetaan lisäyksenä 20 000 000 euroa rataverkon perusparannusluonteisiin korvausinvestointeihin.

Lisäksi ehdotamme,

että momentin perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus tarkistaa määräraahakehystä ja varautuu sellaiseen menotasoon, että rataverkko ei ainoastaan säily liikennöitävässä kunnossa, vaan että sitä voidaan edelleen kehittää.

60. Joukkoliikenteen palvelujen ostot, korvaukset ja tuet

63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Hallitus esittää momentille vain erittäin vähäistä lisäystä eräiden EU:n tukemien hankkeiden johdosta.

Joukkoliikenteen tukeminen perustuu pitkiin sopimuksiin. Menokehys ei riitä nykytason turvaamiseen. Joukkoliikenteen tuen riittämättömyys johtaa palvelutason alentumiseen ja vaarantaa muun muassa satojen bussivuorojen säilymisen jatkossa.

Eduskunta on useissa eri yhteyksissä vaatinut joukkoliikenteen aseman ja toimintaedellytysten vahvistamista ja riittävän rahoitustason turvaamista.

Joukkoliikenteen asemaa voitaisiin kohentaa työsuhdelipun avulla, kuten liikenne- ja viestintäministeriön asettama työryhmä totesi syyskuussa 2004 valmistuneessa mietinnössään. Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä pitää tärkeänä, että työsuhdelippuhanke toteutuu mahdollisimman pikaisesti.

Joukkoliikenne tarvitsee myös lisää määrärahoja. Ilman lisärahoitusta joukkoliikennettä uhkaa jatkossa raju alasajo ja muun muassa henkilöliikenteen lopettaminen rataosuuksilla Karjaa—Hanko ja Kouvola—Kotka.

Tämä tapahtuisi tilanteessa, jossa VR:n tilaama kiskobussikalustoa ei voitaisi näillä rataosuuksilla hyödyntää. Määrärahojen riittämättömyys johtaa myös muun muassa yöjunaliiken-

teen vähentämiseen. Tällä on kielteisiä työllisyysvaikutuksia Talgon tehtaalle, koska makuuvaunutilaukset eivät toteudu.

Viite: LTA 29/2005 vp — Kari Uotila /vas ym.: Määrärahan osoittaminen joukkoliikenteen tukemiseen.

Ehdotamme,

että momentille 31.60.63 otetaan lisäyksenä 3 000 000 euroa.

Lisäksi ehdotamme,

että momentin perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee pikaisesti esityksen työsuhdelipusta ja antaa siitä eduskunnalle esityksen syysistuntokauden alussa.

Pääluokka 34

TYÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

06. Työvoimapolitiikan toimeenpano

51. Työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha)

Lapin tulvien rakennuksille aiheuttamien vahinkojen korjaamiseen tarvitaan 5 milj. euroa.

Ehdotamme,

että momentille 34.06.51 otetaan lisäyksenä 5 000 000 euroa ja

että momentin perusteluissa lausutaan:

Vastalauseen lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että momentin määrärahasta osoitetaan Lapin tulvien rakennuksille aiheuttamien vahinkojen korjaamiseen 5 000 000 euroa.

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLIN-
NONALA20. Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnon-
suojelu22. Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomäärä-
raha 3 v)

Suomen väkirikkaimmalla alueella sijaitseva Nuuksion kansallispuisto on ainoa keskeinen ja suuren yleisön helposti saavutettavissa oleva, mutta ilman luontokeskusta toimiva kansallispuisto.

Nuuksion järviylänkö on pääkaupunkiseudun tärkein luonto- ja virkistyskohde. Se on päivittäin noin 1,3 miljoonan ihmisen saavutettavissa. Nuuksion kansallispuistolla on myös merkittävä valtakunnallinen, jopa kansainvälinen rooli nopeimmin kasvavan luontomatkailun kentässä sekä Suomi-kuvan luomisessa.

Kaupungistuvassa yhteiskunnassa yhä tärkeämmäksi kasvaa luonnon merkitys ihmiselle sekä ympäristön huomioon ottaminen kasvatuksessa ja muussa opetuksessa. Tutkimuksissa on myös todettu luonnon merkitys ikääntyvän ihmisen sekä fyysiseen että henkiseen terveyteen.

Nuuksion käyttöaste on kansallispuistoista suurin. Vuosittaisia käyntikertoja koko Nuuksion järvialueella on yli 600 000, joista puistos-
sa yli 100 000. Käyttöpaineet ovat monipuolisimmat matkailu-, virkistys-, koulutus- ja ammatillisine havainnointi- ja palvelupisteineen. Nuuksion lakisääteinen hoitosuunnitelma on valmistunut vuonna 2003, ja se on ympäristöministeriössä vahvistettavana.

Valtion vuoden 2005 talousarvion eduskuntakäsittelyssä lisättiin talousarvion ympäristöministeriön pääluokkaan (35.20) lausuma, jossa korostetaan Nuuksio-hankkeen merkitystä pääkaupunkiseudun luontokohteena ja pidetään tärkeänä, että kaikki osapuolet toimivat aktiivisesti hankkeen eteenpäin viemiseksi ja että myös valtio edistää hanketta omalta osaltaan.

Kansallispuiston hallitsemattomaan kulumiseen vedoten Metsähallitus, alueen kunnat, Uudenmaan liitto ja Metsäteollisuus ry käynnistivät vuonna 2004 monipuolisen koulutustarkoituksiin, luontovieraiden palveluun, pääkaupunkiseudun asukkaiden virkistykseen sekä yritys- ja yhteisövieraiden palveluun suunnatun opastuskeskuksen suunnittelutyöt tavoitteena luoda Nuuksiosta "ikkuna" suomalaiseen metsäluontoon ja kansallispuistoihin. Esitys tehtävistä toimenpiteistä valmistuu maaliskuun lopussa. Selvityshankkeen ohjausryhmässä mukana olevat rahoittajat ovat pitävät tärkeänä, että selvitystyön esitykset saadaan vietyä nopeasti toteutamisvaiheeseen. Rakennussuunnittelu tarvittavine selvityksineen ja neuvotteluineen on tarkoitus toteuttaa kuluvan vuoden aikana. Rakennussuunnittelun arvo on 0,5 miljoonaa euroa.

Valitettavasti valiokunta (sen enemmistö) ei ole halunnut tehdä näinkään pientä tarkistusta lisätalousarvioon, vaikka siihen olisi kaikki perustelut olemassa.

Viite: LTA 38/2005 vp — Seppo Särkiniemi /kesk: Määrärahan osoittaminen Nuuksion kansallispuiston suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Ehdotamme,

että momentille 35.20.22 otetaan lisäyksenä 500 000 euroa Nuuksion luontokeskuksen rakennussuunnittelua varten.

Helsingissä 14 päivänä kesäkuuta 2005

Kari Uotila /vas
Mikko Immonen /vas
Mikko Kuoppa /vas

Yhdyn vastalauseeseen 4 momenttien 27.10.16, 31.60.63 ja 35.20.22 osalta.

Anni Sinnemäki /vihr